

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 4 mars 1919 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.

(2:a avd.)

Närvarande: herrar Källman, Röing, Ollas A. Ericsson, Wijk, Lyckholm, K. A. Nilson, Bäckström, frih. Fleming, Forssman, Rosén, Boman, Vennersten, Jonsson i Hökhult, Rune, Holmström, Olsson i Kullenbergstorp, Nilsson i Kristianstad, Neess, Olsson i Ramsta och Lövgren i Nyborg.

Genom proposition, nr 104, av den 18 februari 1919, vilken hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

förordning angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.

Härigenom förordnas, att envar, som efter besvär över taxering eller debitering vinner nedsättning i eller befrielse från honom påförd

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 7 saml. 17 häft. (Nr 18.)

utskyld eller avgift till stat eller kommun eller från annan allmän utskyld eller avgift, vid återbekommandet av det belopp, han för mycket erlagt, tillika skall äga erhålla ränta därå efter fem för hundra om året från och med den dag, beloppet visas vara av honom guldett, till den dag, detsamma återbekommes; dock att ränta ej må utgå för längre tid än till dess trettio dagar förflutit, efter det Kungl. Maj:ts beslut i besvärsmålet meddelats eller underordnad myndighets beslut däri tagit åt sig laga kraft.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då densamma, enligt därå meddelad uppgift, av trycket utkommit i Svensk författningssamling. Där utskyld av den skattskyldige erlagts, innan förordningen trätt i kraft, utgår ränta allenast från och med dagen för ikraftträdandet.

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt ovan omnämnda statsrådsprotokoll anfört vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet.

Såsom i propositionen framhållits, är densamma närmast föranledd av framställning från Sveriges industriförbund i skrivelse den 8 november 1917, vari påpekades, vilka betydande olägenheter det kunde medföra för den skattskyldige, att han, därest han av beskattningsnämnderna blivit för högt taxerad, under en avsevärd tid undandroges förfoganderätt över ett motsvarande skattebelopp, och att detta först efter av högre instans företagen ändring av taxeringen till honom återställdes.

Till avhjälpande av dessa olägenheter föreslog industriförbundet, att skattskyldig, som överklagat sin taxering, skulle, om han så önskade, kunna få i stället för att erlægga skattebeloppet ställa av uppbördsman godkänd säkerhet, dock med skyldighet att, om den överklagade taxeringen fastställdes, erlægga ränta å skattebeloppet från uppbördsdagen.

Vidare föreslog industriförbundet, för den händelse skattskyldig ej begagnade sig av en dylik utväg, en bestämmelse av det innehåll, att, därest erlagd skatt i anledning av ändrad taxering återbetalades, å det återbetalta skattebeloppet jämväl skulle gäldas ränta efter förslagsvis fem procent för den tid, som förflutit, sedan skatten erlades.

Förevarande spörsmål har nyligen varit föremål för riksdagens uppmärksamhet. I en vid förra årets lagtima riksdag väckt motion, I: 97, föreslogo herr *Hult* och greve *Alexander Hamilton*, att riks-

dagen skulle hos Kungl. Maj:t begära utredning, huruvida, i vad mån och på vilka villkor skattskyldig kunde beredas möjlighet till anstånd med erläggande av utskylder, som belöpte å taxerat belopp, varom tvist påginge.

I sitt betänkande nr 49 har bevillningsutskottet, efter att hava erinrat om gällande bestämmelser, som ej medgäve ränta å restituerat skattebelopp, uttalat, så vitt nu är av intresse, följande:

»Av större betydelse än ränteförlusten kan givetvis i många fall vara, att den skattskyldige under den långa tid, taxeringstvistens förande genom alla instanser tager i anspråk, är berövad dispositionen av omtvistade skattebelopp, som särskilt under närvarande tid med dess olika extraordinära kristidsskatter kunna vara högst avsevärda. För de olägenheter, som härav tillskyndas den skattskyldige, får han icke någon som helst gottgörelse.

Utskottet vill giva motionärerna rätt uti, att berörda förhållanden icke äro förenliga med rättvisa och billighet. För rättelse i desamma kunna enligt sakens natur olika vägar anvisas. Motionärerna hava anvisat en, nämligen medgivande åt den skattskyldige av anstånd med inbetalning av tvistigt skattebelopp mot ställande av säkerhet för detsamma. Om en dylik anordning skulle möta för stora svårigheter, t. ex. med hänsyn till statens eller kommunernas behov av omedelbar tillgång till debiterade skattebelopp eller på grund av risken av i uppskovssyfte väckta skattetvister, torde andra utvägar kunna erbjuda sig. Ett minimum av rättvisa vore väl skyldighet för vederbörande skattemottagare att gottgöra ränta å belopp, som restitueras.»

Utskottet hade emellertid inhämtat, att Kungl. Maj:t, med anledning av industriförbundets framställning, redan igångsatt en utredning i frågan. Då vid sådant förhållande en framställning i ämnet från riksdagens sida vore överflödig, hemställde utskottet, att motionen icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd. Detta blev ock riksdagens beslut.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innefattar en lösning av frågan i den snävare form, som utskottet förra året betecknade som »ett minimum av rättvisa». De betänkligheter mot vidare tillmötesgående, som, på sätt i propositionen refererats, framställts av de i ärendet hörda myndigheterna, hava av Kungl. Maj:t funnits befogade. Med åberopande särskilt av kammarrättens och statskontorets yttranden har departementschefen i denna del framhållit, att ett genomförande av industriförbundets förslag, att skattskyldig, som överklagat sin taxering, skulle i stället för att erlägga det honom påförda skattebeloppet få ställa behörig säker-

het därför, icke vore förenligt med det allmännas berättigade intresse, varjämte en dylik anordning skulle stöta på betydande praktiska svårigheter. Ett generellt medgivande av antydda innehåll syntes därför icke kunna ifrågakomma. Men det syntes icke heller gå för sig att, såsom ett par länsstyrelser föreslagit, göra skillnad på olika fall och, där uppenbarligen dubbeltaxering föreläge eller taxeringen eljest tillkommit av misslag, låta den skattskyldige komma i åtnjutande av nyssberörda förmån. Även en sådan anordning vore för visso förenad med åtskilliga vanskligheter och kunde leda till missbruk av klagorätten.

Kungl. Maj:t har i följd härav stannat vid att föreslå bestämmelser om rätt till räntegottgörelse vid restitution. Å andra sidan har denna rätt gjorts så vid, att den omfattar alla slags skatter och avgifter till stat, kommun eller eljest, som beräknas efter taxeringen.

De i propositionen framhållna skälen har utskottet funnit övertygande. Förslaget innebär under alla omständigheter en avsevärd fördel för de skattskyldiga och synes därför böra bifallas. Ej heller detaljerna i den föreslagna förordningen hava givit anledning till erinran.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 104, antaga ovan återgivna förslag till förordning angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.

Stockholm den 4 mars 1919.

På bevillningsutskottets vägnar:

G. W. KÄLLMAN.